WerkSaam West-Friesland

De kerntaak van WerkSaam is het ontwikkelen en aan het werk helpen van werkzoekenden en het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten. Voor mensen voor wie een baan op de arbeidsmarkt (nog) niet haalbaar is, is er werk in de leer-werkbedrijven van WerkSaam. Als werk (nog) niet mogelijk is, verstrekt WerkSaam een uitkering. WerkSaam voert de beleidsontwikkeling, -vaststelling en -uitvoering van de volgende wettelijke en daarvan afgeleide regelingen uit:

a. Participatiewet
b. Wet sociale werkvoorziening (WSW)
c. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)
d. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
e. Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
f. Aanpak laaggeletterdheid: Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie)

Daarnaast voeren wij in opdracht van de 7 Westfriese gemeenten de Wet inburgering 2021 uit.

1.	**Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor komende jaren die van invloed zijn op de taken en de middelen?** **Autonome ontwikkelingen – invloed op taken:** - <u>Participatiewet in balans</u> In september 2025 is de Participatiewet in Balans aangenomen door de Eerste Kamer. Maatschappelijke participatie moet vormgegeven worden. De uitwerking hiervan zal in overleg tussen de gemeenten en WerkSaam in beleid vastgelegd worden. - <u>Wet handhaving sociale zekerheid</u> Het doel van dit wetsvoorstel is om de handhaving in de sociale zekerheid menselijker, evenwichtiger en minder belastend te maken, met meer ruimte voor de persoonlijke omstandigheden van de burger en het principe dat een foutje maken mag. - <u>Wet proactieve dienstverlening</u> Dit wetsvoorstel, geeft het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en gemeenten de mogelijkheid om mensen actief te wijzen op hun rechten en mogelijkheden. Het doel is om het niet-gebruik van uitkeringen en voorzieningen te verminderen en zo de bestaanszekerheid te vergroten. - <u>Blijvend veranderende doelgroep</u> De grootste groep heeft een forse afstand tot de arbeidsmarkt. Voor een steeds groter wordende groep is werk waarschijnlijk nooit haalbaar. In de Participatiewet in Balans zien we dat hierop met maatschappelijke participatie wordt ingespeeld. **Autonome ontwikkelingen – invloed op middelen:** - <u>Verhoging taakstelling beschut werk</u> De taakstelling beschut werk wordt ieder jaar verhoogd, WerkSaam wordt door de gemeenten deels gecompenseerd voor de uitvoeringstekorten van beschut werk. - <u>Bijdrage DeSom</u> De stijging van de bijdrage van WerkSaam aan DeSom voor de basisdienstverlening, welke in 2026 explosief gestegen is, komt in 2027 in mindering op de bijdrage van de gemeenten als gevolg van het (grotendeels) in eigen beheer uitvoeren van de ICT-dienstverlening.

	- <u>Bezuinigingen</u> In 2026 is ingestemd met het scenario van 7% bezuinigen. De gevolgen hiervan werken door in 2027. WerkSaam heeft in deze kadernota geen **nieuw beleid/ambitie en gewenste ontwikkelingen van GR** opgenomen.
2.	**Wat betekenen deze ontwikkelingen voor het financiële meerjarenperspectief?** De uitvoering van de nieuwe en gewijzigde wetgeving vindt plaats binnen de bestaande middelen. Voor extra taken die hieruit voortvloeien worden gemeenten door het Rijk financieel gecompenseerd. De dienstverlening kan vanuit die budgetten worden opgevangen. Voor de taakstelling beschut werk is vanaf de begroting 2021 afgesproken dat gemeenten € 6.000 (prijspeil 2021) per Fte beschut werk bijdragen in het tekort. Door een verhoging van de taakstelling stijgt ook de bijdrage. De bijdrage van WerkSaam aan DeSom daalt in 2027 met € 757.000 ten opzichte van 2026.
3.	**Dekkingsmogelijkheden** De dekking is geregeld binnen bestaande middelen en aanvullende middelen vanuit het Rijk. In 2027 en 2028 wordt een beroep gedaan op de in 2024 gevormde bestemmingsreserve toekomstbestendige infrastructuur. Vanaf 2029 staan tegenover de structurele kosten weer structurele middelen en is de reserve overbodig geworden.
4.	**Gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage** De gevraagde gemeentelijke bijdrage stijgt met € 526.365 naar € 17.272.858. Dit wordt veroorzaakt door indexatie (€ 1.249.085), lagere kosten van DeSom (€ -757.000), bezuinigingen (€ -45.700) en de verhoging van de taakstelling beschut werk (€ 79.980)
5.	**Effecten op weerstandsvermogen** Er zijn geen effecten op het weerstandsvermogen van WerkSaam. Dit blijft gehandhaafd op een weerstandsratio rond de 1,0.
6.	**Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraad op de kadernota: waar ligt nog financiële ruimte? Zijn er nog beleidsmatige of financiële keuzes te maken? Aan welke 'knoppen' kunnen raadsleden draaien?** De uitvoering van de nieuwe en gewijzigde wetgeving kan plaatsvinden binnen de bestaande middelen en door het Rijk toegekende middelen voor extra taken, tenzij het ambitieniveau van de gemeenten rondom de invulling van maatschappelijke participatie afwijkt van hetgeen WerkSaam kan bieden. In dat geval volgt een apart voorstel. De instroom in de uitkering en de veranderende doelgroep is nauwelijks beïnvloedbaar. De uitstroom uit de uitkering is voor en deel wel beïnvloedbaar. Een hoge uitstroom leidt tot een verlaging van de uitkeringslasten, wat in voorgaande jaren heeft geleid tot forse overschotten op de BUIG-gelden. Snijden in de begroting zal consequenties hebben voor de uitstroom uit de uitkering en daarmee op de overschotten op de BUIG (die voor gemeenten vrij besteedbaar zijn).